АСОЦИАЦИЯ НА РОДИТЕЛИТЕ НА ДЕЦА С УВРЕДЕН СЛУХ
АРДУС

Информационен бюлетин на Асоциацията на родителите на деца с увреден слух

АДРЕС: *1000 София,*
ул. „Денкоглу" № 12-14, етаж 5
Тел./факс: 987 26 46
1606 София, п.к. 113
e-mail: ardus@abv.bg
www.ardusbg.com

Брой 25, март 2014 г.

2

Стратегии за успешно включващо обучение - в Пловдив

2

Стратегии за успешно включващо обучение - в София

7

За интеграцията
Искаме да бъдем заедно

8

В помощ на родителите
Вие и вашето бебе

НА ДОБЪР ЧАС ПРЕЗ 2014 Г.!

С упоритост и всеотдайност и през тази година

В началото на всяка нова година правим равносметка на изминалата и си пожелаваме новата, настоящата, да бъде по-успешна.

Астролозите смятат, че 2014 г. - Годината на Коня, ще бъде добра и спорна. Смисълът на годината - Кон, обещава да помогне на много хора да решат проблемите, които „носят" от изминалата година. Но тези, които искат да успеят, ще трябва да работят упорито.

АРДУС ще продължи да работи упорито и всеотдайно в името на децата и младежите с увреден слух и техните семейства.

И тази година дейностите на АРДУС са с цел интеграция и социализация на децата и младежите с увреден слух и подкрепа на техните родители. Предоставят се часове за индивидуална рехабилитацията на слуха и говора на деца и младежи с увреден слух и помощ по основните образователни предмети. Часовете са разпределени за цялата учебна година в два периода от януари до юли - 20 часа и от септември до декември - 10. На зрелостниците, кандидат-студентите и студентите се предоставя възможност за подпомагане в учебния процес и при явяване на изпити в рамките на 40 учебни часа за цялата година.

Извънкласните дейности и курсове са съобразени с интересите на децата и младежите. За тези, които нямат възможност да се включат в организираните от АРДУС, могат да се обучават в инидивидуални курсове. Тази година се **провеждат курсове** по английски и български език и индивидуални консултации по математика. **Продължават** груповите занимания по карате към Каратеклуб „Ронин" и лечебно плуване в басейн „Спартак". Родителите, младежите и децата могат да се консултират **с психолог**.

Предоставена е възможност за закупуване на учебници, учебни пособия за ученици и студенти, за кабинетите за рехабилитация на слуха и говора към масовите учебни заведения и учебни материали за извънкласните дейности. Отпуснати са средства за подпомагане семействата за деца и младежи с кохлеарни импланти.

И тази година Асоциацията ще организира и провежда интеграционни и социални дейности, семинари за младежи и родители, конференции, както и традиционните рехабилитационни лагери на море и планина.

Организацията работи в партньорство със Европейска доброволческа служба за изпращане на младежи с увреден слух по различни програми за доброволчество. Трима младежи с увреден слух заминават за шест седмици в гр. Нитра, Словакия.

Продължава участието на АРДУС в дейностите на Европейската федерация на родители на деца с увреден слух (FEPEDA).

Ще издава и печатни издания - специализирана литератира, брошури и дипляни, и разбира се информационен бюлетин, който излиза два пъти в годината - в началото и в края.

По проект „От теб зависи! Равни възможности и социално включване на хора с увреден слух", в градовете София и Пловдив са разкрити центрове за подкрепа на хора с увреден слух. Семействата на децата с увреден слух и младежите могат да ползват техните услуги.

Информация за актуалните дейности, инициативи и проекти се публикуват на уебстраницата и профила в Facebook на АРДУС.

Бюджетът за 2014 г.

Утвърденият общ размер на държавната субсидия на Асоциация на родителите на деца с увреден слух за настоящата година е в размер на 98 000 лв.

Средствата ще се изразходват за:

1. Рехабилитация на слуха и говора и подпомагане в учебния процес на деца и младежи с увреден слух, извънкласни дейности и курсове.
2. Подпомагане за закупуване на учебници и учебни пособия, батерии за кохлеарни импланти.
3. Интеграционни и социални дейности, рехабилитационни лагери, семинари и конференции, международна дейност.
4. Подпомагане, организиране и координиране дейността на АРДУС, дейности в национални и международни организации, печатни издания и информационно обслужване.

СТРАТЕГИИ

За успешно включващо обучение

Славина ЛОЗАНОВА,
консултант ВУЗ

Включващото обучение изисква не само положително отношение и толерантност от страна на обучаващите, но и познания по темата и умения за справяне с основните предизвикателства в процеса на интеграция, едно от които е свързано с разнообразието в интегрираната среда.

Студентите с увреден слух са с различна степен на слухово нарушение, различна езикова култура и умения за общуване, което се отразява не само върху междуличностните отношения, но и върху условията на обучението. Представените стратегии за успешно включване на глухи и слабочуващи студенти са изведени от практическата работа на екипа консултанти ВУЗ по проект „От теб зависи!".

Разнообразието поражда нуждата от изясняване на личностния профил и хетерогенните потребности на индивида с увреден слух като учащ. Практиката показва, че има преподаватели, които не знаят за присъствието на глухи/слабочуващи студенти в часовете си. Затова, студентът е добре да се представи или да бъде представен (от неговия жестов преводач или консултант) не толкова като индивид с ограничени възможности поради слухов дефицит, а като личност с потенциал за развитие и нужда от алтернативен подход на обучение. Това означава да се изяснят индивидуалните възможности на студента за възприемане на устна реч чрез слуха (наличие на слухов апарат, кохлеарен имплант), уменията му за отчитане по устните, равнището му на развитие на българския език (писане, говорене, четене), водещото езиково средство, а също и предпочитаните от него услуги за подпомагане (консултант-терапевт, водещ записки, жестомимичен преводач, личен асистент и др.). За целта откровеният разговор между студент и преподавател, с участието на консултант, е силно препоръчителен. В процеса на това взаимодействие следва да се уговорят основните условия и изисквания от страна на преподавателя за активното включване на студента, както и да се обсъди възможността за прилагане на алтернативни стратегии на педагогическо общуване помежду им.

Спецификата на подкрепата в голяма степен зависи и от изучаваната специалност и образователната степен. В някои специалности лекциите са преобладаващата форма на преподаване, докато в други придобиването на знания и практически умения става в по-свободни форми на организация на учебния процес.

По време на лекции, консултантът функционира съобразно нуждите и личните предпочитания на студента с увреден слух. Ако по заявка на учащия, се налага участие на жестомимичен преводач, то личният контакт между преводача и обучаващия преди часа, е препоръчителен с оглед на изясняването на основните понятия и въвеждането на специалиста в съдържанието на предвидения за преподаване материал. Местоположението му също е добре да се съгласува така, че глухият студент да има директен зрителен контакт както с колегите си, така и с лектора, като е правилно да общува със студента, а не с неговия преводач. Добрите практики показват, че е важно презентиращият да следи преводача, като изчаква, при необходимост, предаването/превеждането на информацията на жестов език.

При активност от страна на чуващите колеги, водещият е добре да посочва говорещия и да повтаря/резюмира изказванията му, за да може глухият студент да следи разговора. На чуващите участници следва да им се напомня да не застъпват изказванията си (особено при асистенция от жестов преводач), да говорят по-бавно и с ясна артикулация.

Консултантът на интегрирани във ВУЗ младежи може да подпомага процеса на обучение, като води записки по време на лекции, особено наложително в специалности или курсове с изразена практическа насоченост, например в областта на компютърното програмиране. В подобни условия е непосилно за студента да следи демонстрациите/презентациите и речта на лектора, да прилага усвоеното знание в реално време и да води едновременно с това записки. Добре е включването на консултанта, водещ записки, да е съгласувано с лектора, за да се стигне до решение за спазване на изискванията за по-бавен темп на речепродукция и съблюдаването на принципа за последователно представяне на визуална и акустична информация.

Някои преподаватели срещат трудности в разбирането на устната реч на глухите младежи. В подобни случаи консултантът се налага да бъде „говорител" на студента. Така той подпомага комуникацията между общуващите като повтаря речта на говорещия студент (но не говори вместо него) и/или перифразира думите на преподавателя като заменя трудните с лесни за отчитане звукове или подбира и използва думи, които студентът знае.

При работа с групи е правилното позициониране на учащия така, че да може да вижда както всички свои студенти и преподавателят си. При активност от страна на чуващите колеги, водещият е добре да посочва говорещия и да повтаря/резюмира изказванията му, за да може глухият студент да следи разговора. На чуващите участници да се напомня да не застъпват изказванията си (особено при асистенция от жестов преводач), да говорят по-бавно и с ясна артикулация.

Когато се работи с персонал за подпомагане на студенти с увреден слух, обучителите трябва да:

- бъдат уведомявани за наличието на глух или слабочуващ учащ в групата/курса;
- общуват със студента, а не с неговия преводач/консултант;
- договарят местоположението на специалистите за подпомагане на студентите, съобразно спецификата на оказваната дейност (срещу студента при жестов превод; до студента при водене на записки);
- осигуряват достатъчно време за превод на смисъла на съобщението на жестов език;
- подпомагат преводача, като предават изказванията и коментарите на другите студенти.

От съществено значение е екипната работа и ясното формулиране на целите и стратегиите на работа от гледна точка на потребностите и желанията на учащите с увреден слух.

КАМПАНИЯ „ЧУЙ МЕ!”

Желанието на човек да общува е продиктувано от необходимостта да бъде разбран, от необходимостта да сподели преживявания, мисли, идеи.

Ние, родителите на деца с увреден слух, разбираме това желание. Пътят, който извървяхме, ни показа, че да си различен е чест, призвание и не на последно място - споделеност.

Обединени сме около мисията да помогнем на децата ни, на семействата им, на приятелите с увреден слух да намерят своето достойно място в обществото. Затова, насърчени от 22-годишния опит, реализираме информационната кампания „Чуй ме” в подкрепа на хората с увреден слух.

По проект „От теб зависи! Равни възможности и социално включване на хора с увреден слух”, АРДУС разкри Център за подкрепа на хора с увреден слух в градовете София и Пловдив.

Екип от мобилни консултанти и експерти предоставят консултанстски услуги за кариерно ориентиране и реализация на пазара на труда. Дават консултации за повишаване на квалификацията и продължаващо обучение. Подпомагат обучителния процес във висшите учебни заведения и консултират семействата на хора с увреден слух за социална интеграция и равнопоставено участие в обществения живот. В рамките на проекта е и Информационната кампания „Чуй ме”. Целта на проекта е промяна на обществените нагласи спрямо хората с увреден слух и техните дефицити, повишаване на обществената информираност за възможностите на хората с увреден слух и повече хора с увреждания да намерят реализация на пазара на труда.

В поредица от илюстрации на Явор Попов, по забавен начин разказваме за всекидневието на тези, които не чуват. Представяме най-често срещаните митове за хората с увреден слух, споделяме техния свят. Кампанията „Чуй ме” има за цел да повиши обществената информираност за различните степени на увреден слух. Стремежът на експертите е да развенчаят някои от митовете, битуващи в обществото. Погрешно е, например, да се смята, че ако говорим високо на човек с увреден слух, той ще ни чуе. Мит е, че глухите хора са неми, че глухотата се лекува или че жестомимичният език е валиден навсякъде.

Чуйте ни! А защо да ни чуете?

Защото при комуникацията на първо място е желанието да бъдем разбрани, да разберем човека, с когото общуваме и да споделим преживявания, мисли, идеи. Защото езикът на общуване никога не е бил пречка, а просто говоренето не е било споделяне. Защото единственото, което не могат хората с увреден слух, това е да чуват...

Чуй ме!

Кампания в подкрепа на хората с увреден слух

МИТ: **Ако се говори силно, човекът със слухови нарушения ще чува по-добре!**

Нищо подобно! Когато крещите изглеждате ядосан, което смущава нечуващия ви събеседник. Достатъчно да е говорите бавно с ясна артикулация, и разбира се с усмивка.

Чуй ме!

Кампания в подкрепа на хората с увреден слух

МИТ:

Глухите хора са и неми!?

Глухите хора могат да говорят! Има хора с нарушен слух, които по различни причини избират да не използват гласа си, когато общуват. Думата „глухоням" е напълно неподходяща в съвременния живот и дори се счита за обидна.

Чуй ме!

Кампания в подкрепа на хората с увреден слух

Мит: Глухотата се лекува!

Нарушеният слух може да бъде компенсиран, стимулиран, трениран и развит. Но глухотата не е болест, а състояние! Ако за нея съществуваше лек, нямаше да има глухи хора и щяхме да бъдем лишени от общуването с прекрасни самобитни и атрактивни личности.

Чуй ме!
Кампания в подкрепа на хората с увреден слух
МИТ:
Глухите хора в цял свят ползват един жестов език.
Всяка страна има свой национален жестов език. Жестовият език е самостоятелна кодова система, независима от словесния език. При жестовия език съществуват диалектни форми, жаргони и редица лингвистични особености, които сме свикнали да свързваме само със словесните езици.

Мит: Всички глухи хора са еднакви.
Този мит се базира на същността на малцинствената общност, която представляват хората със слухови нарушения – те са по-малко на брой в сравнение с чуващата популация на планетата.
Глухите хора имат различни способности, умения, таланти, вкусове, идеи, външен вид и навици, както представителите на всички останали големи общности от хора.
Чуй ме!
Кампания в подкрепа на хората с увреден слух

Не чухте ли знака „Стоп“?
Мит: Глухите хора не могат да шофират.
Слуховата загуба в каквато и да е степен и вид, в никакъв случай не възпрепятства шофирането и придобиването на шофьорска книжка!
ХОРАТА С УВРЕДЕН СЛУХ СА АБСОЛЮТНО ЕДНАКВИ С НОРМАЛНИТЕ ВЪВ ВСЯКО ЕДНО ОТНОШЕНИЕ И ОБСТОЯТЕЛСТВОТО, ЧЕ ИМАТ УВРЕДЕН СЛУХ, НЕ ОЗНАЧАВА, ЧЕ СА И УМСТВЕНО УВРЕДЕНИ.
Чуй ме!
Кампания в подкрепа на хората с увреден слух

КАК ДА УЧАСТВАТЕ В КАМПАНИЯТА

Свържете с Център за подкрепа в София и Пловдив и дайте работно място на човек с увреден слух, а ние ще ви подкрепим с консултанти, съпътстващи дейността, с информация за подходяща социална програма, с подбор на служител, който сте очаквали при вас.

Адреси на Центровете за подкрепа на хора с увреден слух

София:
ул. „Иван Денкоглу" № 12-14,
ет. 5, офис 514

Пловдив:
ул. „Капитан Райчо" № 56,
ет. 3, офис 31,
Гранд Мол Пловдив

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси", съфинансирана от Европейския социален фонд и ЕС. АРДУС носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на ЕС или Агенцията за социално подпомагане.

ЗА ИНТЕГРАЦИЯТА

Искаме да бъдем заедно

Румяна ТРИФОНОВА, предучилищен педагог

Повече от десет години в системата на образованието у нас, както и в международен план, се говори за осигуряване на равен старт пред младите хора за създаване на условия и подходяща среда, в която всички учащи да имат възможност да разгърнат индивидуалните си възможности и да усвояват знания и умения, съобразно личните си интереси. На преден план излиза и въпросът за интеграцията на деца със специални образователни потребности.

Като предучилищен педагог в ОДЗ 101 „Ябълкова градина" в район „Люлин" в София, съм поласкана да бъда свидетел и пряк участник в успешния старт на процеса на интеграция на деца с увреден слух в нашето детско заведение.

Началото беше трудно, колебливо. Децата с увреден слух бяха интегрирани в детската градина, но отново бяха обособени в самостоятелна група, в която работеха само слухови рехабилитатори – педагози, отлични специалисти, амбициозни и самоотвержени, но без методическа подготовка за работа с материала по образователните направления за деца от 3 до 7 г., според Държавни образователни изисквания за масова група. Макар и интегрирани в масова детска градина, те пак обособиха специална група. Нарекохме я група ДУС.

Не бяхме удоволетворени и предприехме следващата стъпка - децата с увреден слух, подлежащи на предучилищна подготовка, започнаха да посещават говорните ситуации (БЕЛ, математика, СС, ПС) в подготвителната масова група. Тогава бях учител в подготвителната масова група и имах шанс да направя първите си стъпки в работата с деца с увреден слух. Бях несигурна, притеснена. Измъчваха ме въпроси: Ще им бъда ли полезна?; Ще мога ли да ги заинтригувам? (нямах професионална подготовка за работа с деца със СОП); Ще ме приемат ли, как ще приемат другите деца?; Как децата от масовата група ще приемат децата със слухови проблеми, ще бъдат ли толерантни към тях?... Голяма част от притесненията ми изчезнаха, щом видях очите на децата. Още на първата съвместна педагогическа ситуация искаха да разберат, да запомнят, да научат, да знаят ... и така - всеки следващ път.

Благодаря на сурдопедагозите за основните насоки: за правилното позициониране на децата по време на работа, за по-сериозно онагледяване, за оптимално използване на уменията на децата с увреден слух за четене и писане... И работата потръгна. Чакахме срещите с нетърпение. Децата от масовата група приготвяха първите места за своите приятели и ги чакаха. Посрещаха ги и им се радваха, но не им оставаше време за общуване – непосредствено, непринудено, характерно за децата, извън ситуациите на педагогическо взаимодействие. Но и този момент дойде!

След като се отчетоха положителните резултати от първите ни стъпки в интеграцията и децата с увреден слух от випуска намериха място в масови училища –продължихме напред. Малчуганите от група ДУС бяха интегрерани в съответстващи на възрастта им масови групи - най-много по две, но предимно по едно в група. Те посещават всекидневно кабинета за слухово-речева рехабилитация, където сурдопедагогът провежда индивидуална корекционна работа. През останалото време са сред чуващите си връстници – по време на педагогически ситуации, по време на игри, разходки и всички останали режимни моменти. Това им позволи да общуват непосредствено помежду си, което е важно и за децата с увреден слух, и за чуващите. За децата с увреден слух - защото имат възможност да общуват с граматически правилно говорещи, активно общуващи деца, да възприемат говор с нормален темп и плавност и да изграждат вярна представа за речта и начина на общуване; за чуващите - защото ги приучава на чисто практическа основа да бъдат толерантни, да проявяват разбиране, провокира ги да бъдат отзивчиви и да изграждат чисто хуманни и нравствени качества. Научава ги, че „различните" са като тях - обичат танците, приказките, игрите, закачките, лудориите, че са им другарчета и че игрите не биха били същите без тях. Всичко това е само на практическа основа, в реални всекидневни практически ситуации, благодарение само и единствено на непосредственото общуване между децата, допринася за успешната познавателна дейност на децата с увреден слух.

За всяко дете сурдопедагогът изготвя индивидуален план за работа, съобразно реалното му състояние, потребности и възможности, като едновременно се съобразява с темите, целите и задачите, които да реализира предучилищният педагог в масовата група, в която е интегрирано детето. Планът се изпълнява от целия педагогически екип в рамките на учебната година.

В масовите групи пред децата с увреден слух се разкриват нови, различни и интересни начини на педагогическо взаимодействие, неограничени от правилата и похватите на работа на специалната методика. Това им дава шанс да получат знания и умения, еднакви с чуващите, усвоени според индивидуалните им възможности.

На базата на личния си опит, мога да твърдя, че интегрирането на деца с увреден слух в среда на чуващи връстници, под ръководството на предучилищен педагог и с всекидневната помощ на специален педагог, е реално осъществимо. Доказва го практиката ни.

По-голямата част от възпитаниците ни учат в общообразователни учебни заведения в София и в страната. Постиженията им винаги ще бъдат радост и признание за труда ни. Дават ни увереност и още по-силно ни мотивират да продължим да работим и да искаме да бъдем заедно с малките ни приятели със СОП.

НОВО

Стационарен безжичен телефон

Ивайло Минков, специалист по слухови апарати и аксесоари на „Phonak", Швейцария, съобщава за новия продукт на фирмата.

Чуването с две уши винаги е бил най-сигурният начин за по-добро разбиране на реч.

Стационарният безжичен телефон DECT CP1 предава по блутут път, без допълнителни аксесоари, звука от телефона в двете уши, т.е. в двата слухови апарата. Има и буустер функция за увеличаване на силата до 15 децибела с едно кликване. Телефонът може да се ползва и като обикновен стационарен телефон.

В ПОМОЩ НА РОДИТЕЛИТЕ

Вие и вашето бебе

Таня ДИМИТРОВА, сурдопедагог

Как да си говорим с бебето?

В ранна възраст комуникира, като издава различни звуци и „ломоти". Но дори и единединствен звук „А" е различен в различна комуникационна ситуация: „Аааааа" - „Радостното" се различава от „А-а-а" - „Дай". Да ги разграничавате и разбирате означава много за бебето ви. Затова се включете в играта и станете част от активен разговор. Не се подвеждайте от слуховата загуба на детето, мислейки, че след като няма достатъчно слух, няма да може да участва в подобни игри. Напротив, развитието на интонационните страни на речта са важни за бъдещето му развитие.

Имитирайте звуците

Може да чуете: „Ааа-Ааа". Когато бебето спре да говори, отвърнете по същия начин. Това е игра на имитация. Първите подражателни стъпки са свързани със звукоимитация или повторение на ваши действия – вдигане на слушалката на телефона, пляскане, махане. Помнете, че вокалната игра е на една стъпка от лепетното проговаряне. Дори емоции, изразяващи притеснение и недоволство по време на играта ви, са необходими, за да може детето да опознае и разбере света около него.

Не е важно дали казвате нещо, но е много важно то да разбере, че сте част от неговия свят и сте любящи и разбиращи родители. Не трябва да ви учудва фактът, че няма да станете свидетел на имитиране на думите ви – на този етап от развитието това не е нужно на детето ви, заради което то не го прави.

Предизвиквайте звуците

Активната игра с играчки е истинско удоволствие за бебето, а тя зависи изцяло от вас. Независимо оттова дали сте пряк участник или само наблюдател, играта е повод да говорите за играчките. „Ето, това е топка.", "Топката се върти.", „Тони, бутни топката!", „Дааа, браво! Тони хвана голямата топка.", „Топката е кръгла.", „Тя подскача, топ-топ-топ". Чрез играта детето опознава заобикалящата го действителност, хората като част от нея и се развива физически.

Пейте римушки

Пеенето, песничките и кратките стихчета са подходящи за всички, особено за децата с нарушение на слуха. Бебетата изключително много харесват игрите с хора. Любима игра е да седнат в скута на родителя, бабата или дядото и той да ги друска. Използвайте този момент и съпровождайте играта с думите „Горе-долу. Бързо-бавно...".

Помнете, ако чуващите деца имат нужда от говорене, за да проговорят, то нашите деца имат нужда от „екстра" говорене, за да се научат да чуват и чрез слуха си да развият правилна устна реч.

ПОЩА АРДУС

Майчино откровение

Получихме писмо, по имейла, за бюлетина. Автор е Елеонора Мончовска от Враца, майка на момиченце с увреден слух

„Моята Елена вече е на 2 г. и 3 мес. Съмнението, че не чува , беше „отключено" в един обикновен ден - от дума на дума - как детето може да не говори (на 1 г. и 5 мес.); защо нощно време има леко похъркване; дали няма трета сливица, която да води до лека загуба на слуха; посещение при личния лекар, на който помня думите: „Не се излагайте, как така Елена да не чува?"...

Наблюдението - първо леко, после по-силно почукване на бюрото. Тишина... След два дни вече бяхме във ВМА за изследване на слуха. Първият удар - детото не чува. Второ изследване, този път в ИСУЛ - пълно потвърждаване на резултатите от ВМА...

Шокът беше голям, а въпросът един - и сега какво?

Започна голямо лутане и много въпроси - как е станало, причината, бременността, раждането (Елена се роди един ден преди термина, без усложнения - бързо и лесно)... Отговорите - не, не, не, не...

С бащата й потърсихме контакти с други семейства, които имат дете с увреден слух. За мое огромно учудване се сблъсквах с нежелание за споделяне и срещи. От различни форуми събирах информация какво се случва с други деца с увреден слух, как се справят родителите им, какви проблеми имат. От „проучванията" ми разбрах, че най-важното е да не се губи време в лутане и търсене на причини, а да се действа.

Така и направихме!

В разгара на лятото Елена вече беше с кохлеарен имплант. Благодаря на всички, които ме грижиха за нея, дори и за мен, даваха ми надежда и ме накараха да вярвам в щастливия край...

„Сега започва трудното", бяха думите на проф. Диана Попова и Руми Петкова, слуховоречев рехабилитатор, в деня на включване на кохлеарния имплант. Наистина е трудно. Живеем в малък град, няма специализирани центрове, детски градини и ясли за деца с увреден слух. Елена посещава обикновена ясла, където, за моя радост, срещнах разбиране от колектива, който до този момент нямаше опит с деца с увреден слух.

Запознахме се с г-жа Ивка Йолова, слуховоречев рехабилитатор, която пети месец помага на нашата Елена. Вече имаме първите думи, знаем, че няма по-хубаво от това да чуем „мама", „тати"...

Всички говорят колко трудно се постигат положителните резултати. Така е. Но мисълта, че всичко или почти всичко е в наши ръце, не ни дава право да се отпускаме и за минута.

За радост имам голямо и задружно семейство и всеки помага. Дори братовчедка й Симона, само четиригодишна, я учи как прави кончето, кучето, котето и, разбира се, как се правят бели. А малчуганите в това са специалисти."

П.П. Елеонора, ние, родителите на АРДУС, сме готови да ти помогнем, защото натрупахме опит по пътя, по който ти сега вървиш. Не е лесно, но вярвай в успехите, които с много труд, упоритост и постоянство винаги идват.

АРДУС
Отговорен редактор
Мария Михайлова
Дизайн и предпечат
Красимира Пенова
Мениджмънт
• Сетива •